

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1681-1683/2548

นางสาววันเพ็ญ โสอุตร กับพวกโจทก์ บริษัทพรุเด็นเซียล อเวนิว จำกัด กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 575, ป.พ.พ. มาตรา 587, พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 76, ป.รฎ.ฎ. มาตรา 40, ป.รฎ.ฎ. มาตรา 50, ป.รฎ.ฎ. มาตรา 52, พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 76

ย่อ / หลักกฎหมาย

สัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาที่จำเลยที่ 3 ดำเนินการเกี่ยวกับการดัดแปลงอพาร์ทเมนต์เป็นโรงแรม จัดหาบุคลากรที่เหมาะสมมาทำงานที่โรงแรม และวางแผนการตลาดให้โรงแรมมีกำไร เป็นการทำการอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จ โดยจำเลยที่ 1 ตกลงจ่ายเงินค่าตอบแทนในผลสำเร็จของงานที่ทำเดือนละ 140,000 บาท แม้โจทก์ที่ 3 ได้เข้าทำงานทุกวันคือวันจันทร์ถึงวันศุกร์ตั้งแต่เวลา 8.30 ถึง 17.00 นาฬิกา มิใช่เป็นการทำงานตามที่จำเลยที่ 1 กำหนด แต่เป็นการเข้าไปทำงานยังสถานที่ที่จำเลยที่ 1 จัดหาไว้ตามสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษา และไม่ปรากฏว่าโจทก์ที่ 3 ต้องอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของจำเลยที่ 1 และที่ 2 จึงมิใช่สัญญาจ้างแรงงานแต่เป็นสัญญาจ้างทำของตาม ป.พ.พ. มาตรา 587 จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นนายจ้างผู้จ่ายค่าจ้างอันเป็นเงินได้พึงประเมินตาม ป.รฎ.ฎ. มาตรา 40 (1) ให้แก่โจทก์ที่ 1 และที่ 2 ซึ่งเป็นลูกจ้าง จำเลยที่ 1 จึงมีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายไว้ทุกครั้งตามจำนวนที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์ของมาตรา 50 (1) แล้วนำส่งกรมสรรพากรภายใน 7 วัน นับแต่วันที่จ่ายเงินตามมาตรา 52 หากนายจ้างมิได้หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายไว้ หรือหักไม่ครบ หรือไม่นำส่งในจำนวนที่ถูกต้อง นายจ้างต้องรับผิดชอบจ่ายภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย พร้อมดอกเบี้ยปรับและเงินเพิ่มร่วมกับลูกจ้างผู้มีเงินได้เมื่อจำเลยที่ 1 ได้จ่ายภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายย้อนหลังตามจำนวนที่ต้องจ่ายสำหรับโจทก์ที่ 1 และที่ 2 ให้แก่กรมสรรพากรไปแล้วจำเลยที่ 1 ย่อมมีสิทธิไล่เบี้ยเอาเงินภาษีหัก ณ ที่จ่าย ที่จ่ายแทนโจทก์ที่ 1 และที่ 2 ไปคืนจากโจทก์ที่ 1 และที่ 2 ได้ และสามารถหักจากค่าจ้างของลูกจ้างเพื่อชำระค่าภาษีเงินได้ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 76 (1)คดีทั้งสามสำนวน ศาลแรงงานกลางมีคำสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกันโดยให้เรียกโจทก์ตามลำดับสำนวนว่า โจทก์ที่

คำพิพากษา

1 ถึงที่ 3 และเรียกจำเลยทั้งสามสำนวนว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 โจทก์ทั้งสามสำนวนฟ้องเป็นใจความว่า จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดมีจำเลยที่ 2 เป็นกรรมการผู้จัดการโจทก์ทั้งสามเคยเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 1 โดยโจทก์ที่ 1 ได้เข้าทำงานเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2545 ในตำแหน่งผู้จัดการจัดซื้อได้รับค่าจ้างสุทธิหลังจากหักภาษี ณ ที่จ่ายแล้วในอัตราเดือนละ 25,000 บาท โจทก์ที่ 2 เข้าทำงานเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2545 ในตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชี ได้รับค่าจ้างสุทธิหลังจากหักภาษี ณ ที่จ่ายแล้วในอัตราเดือนละ 45,000 บาท โจทก์ที่ 3 เข้าทำงานเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2544 ในตำแหน่งที่ปรึกษางานเกี่ยวกับการบริหารโรงแรม ได้รับค่าจ้างสุทธิหลังจากหักภาษี ณ ที่จ่ายแล้วในอัตราเดือนละ 140,000 บาท จำเลยกำหนดจ่ายค่าจ้างทุกวันที่ 5 ของเดือน โจทก์ที่ 1 และที่ 2 ได้ยื่นใบลาออก จำเลยที่ 2 ได้อนุมัติให้ลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2545

เป็นต้นไป ต่อมาวันที่ 31 สิงหาคม 2545 โจทก์ที่ 1 และที่ 2 ได้ไปขอรับเงินค่าจ้างเดือนสิงหาคม 2545 แต่จำเลยที่ 2 มีคำสั่งห้ามไม่ให้โจทก์ที่ 1 และที่ 2 เข้าที่ทำการและไม่จ่ายค่าจ้างเดือนสิงหาคม 2545 ให้แก่โจทก์ที่ 1 และที่ 2 ส่วนโจทก์ที่ 3 ได้ยื่นใบลาออกเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2545 โดยระบุให้มีผลตั้งแต่วันที่ 3 ตุลาคม 2545 เป็นต้นไป ปรากฏว่าเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2545 จำเลยได้มอบหมายให้ทนายความมีหนังสือเลิกจ้างโจทก์ที่ 3 โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2545 โดยที่โจทก์ที่ 3 ไม่มีความผิดและไม่ได้บอกกล่าวล่วงหน้าและไม่ได้จ่ายค่าจ้างเดือนสิงหาคม 2545 ให้โจทก์ที่ 3 ทำงานกับจำเลยครบ 120 วัน จึงมีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 30 วัน ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองจ่ายค่าจ้างค้างจ่ายแก่โจทก์ที่ 1 และที่ 2 จำนวน 25,000 บาท และ 45,000 บาท ตามลำดับ และให้จ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีทุก ๆ 7 วันจากต้นเงินดังกล่าวนับจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยทั้งสองจ่ายค่าจ้างแก่โจทก์ที่ 3 จำนวน 140,000 บาท พร้อมด้วยเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีทุก ๆ 7 วัน นับแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2545 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ค่าชดเชยจำนวน 140,000 บาท และสินจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า 140,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยทั้งสองให้การและฟ้องแย้งโจทก์ที่ 3 ว่า โจทก์ที่ 1 ที่ 2 เคยเป็นลูกจ้างของจำเลย ได้รับค่าจ้างอัตราตามฟ้องแต่ละสำนวนจริง แต่ไม่ใช่เงินค่าจ้างหรือเงินเดือนสุทธิ หลังจากหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายตามที่โจทก์ที่ 1 และที่ 2 อ้าง เพราะจำเลยที่ 1 ไม่เคยมีข้อตกลงกับโจทก์ที่ 1 ที่ 2 เช่นนั้น คำว่าเงินเดือนสุทธิไม่ได้หมายความว่าเงินเดือนที่รวมภาษีเงินได้ที่นายจ้างออกให้ลูกจ้างตามกฎหมาย โจทก์ที่ 1 ที่ 2 ซึ่งเป็นผู้มีเงินได้ประเภทเงินเดือนหรือค่าจ้างต้องเป็นผู้เสียภาษีเงินได้ให้แก่รัฐตามอัตราที่กฎหมายกำหนดตามประมวลรัษฎากร นับแต่โจทก์ที่ 1 ที่ 2 เข้าทำงาน จำเลยที่ 1 ได้จ่ายค่าจ้างให้โดยไม่ได้หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้เนื่องจากโจทก์ที่ 2 ซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายการเงินไม่ได้แนะนำและไม่ได้จัดการเกี่ยวกับการหักภาษี ณ ที่จ่ายของค่าจ้างพนักงานไว้ ส่วนค่าจ้างที่จำเลยที่ 1 จะต้องจ่ายให้แก่โจทก์ที่ 1 ที่ 2 ในเดือนสิงหาคม 2545 นั้น เมื่อได้ทำการหักภาษี ณ ที่จ่าย เงินเพิ่มและเบี้ยปรับที่จำเลยที่ 1 จะต้องนำส่งให้แก่รัฐบาลแล้ว ก็มีจำนวนพอหักกัน หรือถึงแม้จะเหลือก็ไม่ใช่อำนาจตามที่โจทก์ฟ้อง จำเลยทั้งสองไม่ใช่ นายจ้างของโจทก์ที่ 3 สัญญาจ้างระหว่างโจทก์ที่ 3 และจำเลยทั้งสองไม่ใช่สัญญาจ้างแรงงานแต่เป็นสัญญาที่ปรึกษา โจทก์ที่ 3 มีหน้าที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนอพาร์ทเมนต์เป็นโรงแรมระดับ 3 ดาว แนะนำผู้เชี่ยวชาญด้านห้องครัว ด้านคอมพิวเตอร์ และประสานกับสถาปนิกหรือผู้ออกแบบภายในเท่านั้น การทำงานของโจทก์ที่ 3 ไม่ต้องอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของจำเลยทั้งสองสัญญามีกำหนดระยะเวลา 6 เดือน โดยโจทก์ที่ 3 ได้รับรองในสัญญาว่าจะขอใบอนุญาตประกอบการโรงแรมให้แก่จำเลยที่ 1 ซึ่งถือว่าข้อสัญญาดังกล่าวเป็นข้อสำคัญโจทก์ที่ 3 ไม่สามารถดำเนินการได้ถือว่าโจทก์ที่ 3 ผิดสัญญา จำเลยที่ 1 สามารถบอกเลิกสัญญาแก่โจทก์ที่ 3 ได้โดยการบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นเวลา 1 เดือน ซึ่งเมื่อสัญญาได้สิ้นสุดลงในเดือนเมษายน 2544 โจทก์ที่ 3 ไม่สามารถดำเนินการขอใบอนุญาตเปิดโรงแรมให้แก่จำเลยที่ 1 ได้ตามสัญญา จำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 จึงได้บอกเลิกสัญญาแก่โจทก์ที่ 3 ทั้งเป็นลายลักษณ์อักษรและด้วยวาจา จำเลยที่ 1 จึงไม่ต้องจ่ายค่าจ้างให้แก่โจทก์ที่ 3 ตามฟ้อง และเมื่อโจทก์ที่ 3 ไม่ใช่ลูกจ้างของจำเลยที่ 1 จึงไม่มีสิทธิได้รับค่าชดเชยและสินจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า รวมทั้งไม่มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยตามฟ้อง ในการจ่ายเงินค่าตอบแทนให้แก่โจทก์ที่ 3 จำเลยที่ 1 ไม่ได้ทำการหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ เนื่องจากโจทก์ที่ 2 ซึ่งเป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชีไม่ได้ให้คำแนะนำแก่จำเลยที่ 1 ดังนั้น จำเลยที่ 1 จึงได้นำค่าตอบแทนตาม

สัญญางวดสุดท้ายมาหักภาษี ณ ที่จ่ายของโจทก์ที่ 3 โจทก์ที่ 3 จึงไม่มีสิทธิได้รับเงินจำนวนใดจากจำเลยที่ 1 อีก การที่โจทก์ที่ 3 ผิดสัญญาไม่สามารถขอใบอนุญาตเปิดโรงแรมให้แก่จำเลยที่ 1 ได้ ทำให้จำเลยที่ 1 ได้รับความเสียหายเพราะไม่สามารถเปิดโรงแรมได้ตามกำหนด ทำให้ขาดโอกาสทางธุรกิจ คือเป็นค่าเสียหายเฉลี่ยวันละ 100,000 บาท คัดตั้งแต่วันพ้นกำหนด 6 เดือน ที่โจทก์ที่ 3 สัญญาว่าจะจัดหาใบอนุญาตเปิดโรงแรมให้จนถึงปัจจุบัน จำเลยที่ 2 เป็นเพียงกรรมการของจำเลยที่ 1 ไม่เคยทำสัญญาว่าจ้างหรือทำการอันใดแสดงว่าเป็นนายจ้างของโจทก์ที่ 3 ไม่เคยจ่ายค่าตอบแทนในฐานะส่วนตัวให้แก่โจทก์ที่ 3 การที่โจทก์ที่ 3 ทราบที่อยู่แล้วว่า จำเลยที่ 2 ไม่ได้เป็นนายจ้าง แต่ยังคงฟ้องร้องต่อศาล ทำให้จำเลยที่ 2 ได้รับความเสียหายต่อชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นถูกเกลียดชัง และเสื่อมเสียชื่อเสียง จำเลยที่ 2 ขอคิดค่าเสียหายในส่วนนี้จำนวน 500,000 บาท และทำให้จำเลยที่ 2 ต้องเสียค่าใช้จ่ายอื่น เช่น ค่าทนายความ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีซึ่งจำเลยที่ 2 ต้องจ่ายไปจำนวน 20,000 บาท โจทก์ที่ 3 จึงต้องชดเชยค่าเสียหายดังกล่าวแก่จำเลยที่ 2 ขอให้ยกฟ้องโจทก์ทั้งสามและขอให้บังคับโจทก์ที่ 3 ชดเชยค่าเสียหายให้แก่จำเลยทั้งสองตามฟ้องแย้ง โจทก์ที่ 3 ให้การแก้ฟ้องแย้งว่า สัญญาว่าจ้างเป็นที่ปรึกษาฉบับลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2545 ที่จำเลยที่ 2 ทำกับโจทก์ที่ 3 นั้น ไม่มีผลผูกพันจำเลยที่ 1 เนื่องจากจำเลยที่ 2 ไม่มีอำนาจลงนามกระทำการในนามจำเลยที่ 1 เพียงลำพังได้ ต้องลงนามร่วมกับกรรมการอื่นอีก 1 คน และประทับตราสำคัญของบริษัทจึงสามารถทำการแทนจำเลยที่ 1 ได้ ดังนั้น จำเลยที่ 1 จะนำเงื่อนไขสัญญาฉบับดังกล่าวมาฟ้องร้องให้โจทก์ที่ 3 รับผิดชอบได้ โจทก์ที่ 3 ไม่เคยตกลงจะขอใบอนุญาตโรงแรมให้ได้ภายใน 6 เดือน จำเลยที่ 2 ได้จัดทำสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาและกำหนดเงื่อนไขขึ้นมาเอง เพียงเพื่อนำไปแสดงให้ผู้ถือหุ้นต่างประเทศสนใจมาลงทุนในโครงการเท่านั้น จำเลยที่ 1 มีความประสงค์จะเปิดใช้อาคารตามวัตถุประสงค์ใบอนุญาตก่อสร้างเดิมก่อน คือ บริการให้เช่าห้องพักอาศัยรายวันและรายเดือน แล้วจึงค่อยดำเนินการขอใบอนุญาตประกอบการโรงแรมภายหลัง จำเลยที่ 2 จึงให้โจทก์ที่ 3 ดำเนินการขอใบอนุญาตให้ใช้อาคารและจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า แต่การเปิดใช้อาคารจำเป็นต้องขออนุญาตหรือใบรับรองการใช้อาคารจากกองควบคุมอาคารกรุงเทพมหานครก่อน โจทก์ที่ 3 จึงตกลงจะจัดหาใบอนุญาตใช้อาคารให้จำเลยที่ 1 ภายใน 6 เดือน ภายหลังจากอาคารแล้วเสร็จสมบูรณ์ โจทก์ที่ 3 ได้แนะนำวิศวกรและเจ้าหน้าที่กองควบคุมอาคารกรุงเทพมหานคร มาตรวจสอบอาคารของจำเลยที่ 1 หลายครั้งตั้งแต่เดือนมีนาคม 2545 ซึ่งเจ้าหน้าที่และวิศวกรได้ตรวจและแนะนำให้แก้ไขเพิ่มเติมอาคารหลายครั้ง แต่จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นผู้ควบคุมงานก่อสร้างไม่ดำเนินการแต่อย่างใด และดำเนินการก่อสร้างเป็นไปอย่างล่าช้ามาก กระทั่งเดือนสิงหาคม 2545 อาคารของจำเลยที่ 1 มีสภาพแล้วเสร็จไม่ถึงร้อยละ 60 ของงานก่อสร้างทั้งหมด ทางราชการจึงไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ใช้อาคารให้แก่จำเลยที่ 1 ได้ โจทก์ที่ 3 จึงไม่ได้เป็นผู้ผิดสัญญา ไม่ต้องรับผิดชอบชดเชยค่าเสียหายแก่จำเลยที่ 1 และโจทก์ที่ 3 ไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายของจำเลยที่ 2 เนื่องจากจำเลยที่ 2 เป็นผู้บริหารจัดการของจำเลยที่ 1 โดยมีอำนาจเบ็ดเสร็จ ดังนั้น การกระทำของจำเลยที่ 2 จึงเป็นการกระทำทั้งในฐานะนิติบุคคลจำเลยที่ 1 และในฐานะส่วนตัว โจทก์ที่ 3 จึงมีสิทธิโดยชอบที่จะดำเนินคดีแก่จำเลยที่ 2 ในฐานะส่วนตัวให้ยกฟ้อง ศาลแรงงานกลางพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ชำระเงินแก่โจทก์ที่ 1 และที่ 2 จำนวน 25,000 บาท และ 45,000 บาท ตามลำดับคำขออนอกจากนี้ให้ยก ยกฟ้องโจทก์ที่ 3 และยกฟ้องแย้งของจำเลยทั้งสอง โจทก์ที่ 3 และจำเลยทั้งสองอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานวินิจฉัยว่า "ศาลแรงงานกลางรับฟังข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดมีจำเลยที่ 2

เป็นกรรมการผู้จัดการตามหนังสือรับรองเอกสารหมายเลข 1 ลำดับที่ 1 มีความประสงค์จะใช้อาคารขนาด 17 ชั้น เลขที่ 375 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นโรงแรมระดับ 3 ดาว วันที่ 3 พฤศจิกายน 2544 ลำดับที่ 2 ได้ทำสัญญาว่าจ้างโจทก์ที่ 3 เป็นที่ปรึกษาโรงแรมตามสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาโรงแรมเอกสารหมายเลข 7 โดยลำดับที่ 2 เป็นผู้ลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญของลำดับที่ 1 สัญญามีกำหนดระยะเวลา 7 เดือน เริ่มตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน 2544 ถึงวันที่ 4 มิถุนายน 2545 ตกลงค่าจ้างในอัตรา 140,000 บาท ต่อเดือนตามสัญญาข้อ (ฎ) ได้กำหนดว่าหลังจาก 6 เดือนนับจากวันเริ่มทำงานผ่านไปแล้ว หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามสัญญาอีกฝ่ายสามารถบอกเลิกสัญญาได้โดยส่งจดหมายแสดงความจำนงให้ทราบล่วงหน้าเป็นระยะเวลา 1 เดือน และตามสัญญาข้อ ๐ (ณ) ได้กำหนดว่าที่ปรึกษารับประกันว่าจะหาใบอนุญาตดำเนินการเปิดโรงแรมให้ได้ภายใน 6 เดือน ลำดับที่ 1 ได้ดำเนินการปรับปรุงอาคารและตกแต่งภายในได้ทำสัญญาว่าจ้างบริษัทเอเชียแล็บ จำกัด มาทำงานศึกษาและจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการอาคารที่พักอาศัยของลำดับที่ 1 ที่จะเปิดเป็นโรงแรมเป็นค่าจ้าง 350,000 บาท ตามสัญญาว่าจ้างเอกสารหมายเลข 9 ภายหลังจากลำดับที่ 2 ทำสัญญาว่าจ้างโจทก์ที่ 3 เป็นที่ปรึกษาโรงแรมจนถึงวันที่ลำดับทั้งสองเลิกสัญญากับโจทก์ที่ 3 อาคารของลำดับที่ 1 ยังปรับปรุงและตกแต่งภายในไม่แล้วเสร็จ ส่วนโจทก์ที่ 3 ก็ยังไม่สามารถดำเนินการขอใบอนุญาตเปิดกิจการโรงแรมให้แก่ลำดับที่ 1 วันที่ 23 สิงหาคม 2545 โจทก์ที่ 3 ได้ยื่นหนังสือลาออกจากการงานโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 3 ตุลาคม 2545 แต่วันที่ 31 สิงหาคม 2545 ทนายความผู้ได้รับมอบอำนาจจากลำดับที่ 1 ได้มีหนังสือบอกเลิกสัญญาที่ปรึกษาโรงแรมแก่โจทก์ที่ 3 โดยให้โจทก์ที่ 3 ไปรับเงินค่าตอบแทนภายในวันที่ 2 กันยายน 2545 ตามเอกสารหมายเลข 8 โจทก์ที่ 3 เคยเป็นที่ปรึกษาผู้จัดการทั่วไปโรงแรมหลายแห่ง ตามประวัติคุณวุฒิและประสบการณ์เอกสารหมายเลข 15 โจทก์ที่ 3 เป็นผู้แนะนำให้โจทก์ที่ 1 และที่ 2 มาสมัครงานกับลำดับที่ 1 ลำดับที่ 2 เป็นผู้สัมภาษณ์และตกลงรับโจทก์ที่ 1 เข้าทำงานเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2545 ตำแหน่งผู้จัดการจัดซื้อ อัตราค่าจ้างเดือนละ 25,000 บาท และตกลงรับโจทก์ที่ 2 เข้าทำงานเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2545 ตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชี อัตราค่าจ้างเดือนละ 45,000 บาท ไม่มีสัญญาจ้างงานเป็นลายลักษณ์อักษร ลำดับที่ 1 ได้จ่ายค่าจ้างให้แก่โจทก์ที่ 1 และที่ 2 เต็มจำนวนโดยไม่ได้หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ตั้งแต่เริ่มแรกที่โจทก์ที่ 1 และที่ 2 เข้าทำงานจนถึงวันที่โจทก์ที่ 1 ที่ 2 ออกจากงาน วันที่ 1 สิงหาคม 2545 โจทก์ที่ 1 และที่ 2 ได้ยื่นใบลาออกโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2545 เป็นต้นไป ลำดับที่ 1 ยังคงค้างจ่ายค่าจ้างเดือนสิงหาคม 2545 แก่โจทก์ที่ 1 และที่ 2 ส่วนโจทก์ที่ 3 ลำดับที่ 1 ได้จ่ายค่าจ้างให้เต็มจำนวนโดยไม่หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้เช่นกัน นอกจากนี้ลำดับที่ 1 ก็ได้จ่ายค่าจ้างให้แก่พนักงานอื่นทุกคนโดยไม่หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้เช่นกัน ภายหลังจากที่โจทก์ทั้งสองสามออกจากงานลำดับที่ 1 ได้ว่าจ้างบริษัทเค.เอ็น.โอ แอคเคาน์ พลัส จำกัด มาเป็นผู้จัดทำบัญชีให้แก่บริษัทลำดับที่ 1 นับแต่เดือนกันยายน 2545 บริษัทดังกล่าวได้ทำการตรวจสอบบัญชีของลำดับที่ 1 ย้อนหลังไปนับแต่ลำดับที่ 1 เริ่มก่อตั้งบริษัท พบว่าระบบทางบัญชีของลำดับที่ 1 ไม่มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายเงินเดือนของพนักงานทุกคน รวมทั้งไม่ได้หักภาษี ณ ที่จ่ายแรงงานของผู้รับเหมาทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ซึ่งไม่ถูกต้อง บริษัทดังกล่าวจึงได้จัดทำบัญชีใหม่โดยได้ทำการหักภาษี ณ ที่จ่ายทั้งหมดย้อนหลังตามใบสรุป ภ.ง.ด.1 และใบสรุป ภ.ง.ด.3 เอกสารหมายเลข 5 ล.6 และ ล.7 และลำดับที่ 1 ได้เงินภาษีดังกล่าวให้แก่กรมสรรพากรไปทั้งหมดแล้ว คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ที่ 3 ว่าสัญญาจ้างระหว่างลำดับที่ 1 กับโจทก์ที่

3 เป็นสัญญาจ้างแรงงานหรือไม่ พิจารณาสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาโรงแรมเอกสารหมายเลข 7 ระหว่างจำเลยที่ 1 กับโจทก์ที่ 3 แล้ว ได้ความโดยสรุปคือ จำเลยที่ 1 ประสงค์จะดัดแปลงตึกอพาร์ทเมนต์ของจำเลยที่ 1 เป็นโรงแรมระดับ 3 ดาวจึงตกลงว่าจ้างโจทก์ที่ 3 มีกำหนด 7 เดือน ค่าที่ปรึกษาเดือนละ 140,000 บาท เป็นเงินทั้งสิ้น 1,400,000 บาท โดยจ่ายเป็นเงินมัดจำไว้ร้อยละ 30 เป็นเงิน 420,000 บาท ซึ่งโจทก์ที่ 3 จะให้คำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ ที่ดัดแปลงตึกอพาร์ทเมนต์เป็นโรงแรม เช่น ด้านอาคารสถานที่ โดยประสานงานกับสถาปนิกมัณฑนากรและภูมิสถาปนิกที่ได้รับแต่งตั้งจากจำเลยที่ 1 จัดทำแผนการตลาดให้โรงแรมที่เปิดทำการได้กำไรในเวลาอันรวดเร็ว จัดหาบุคลากรที่เหมาะสมมาทำงานให้จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 1 จะจัดหาสถานที่ทำงานที่เหมาะสมพร้อมทั้งอุปกรณ์การสื่อสารภายในโรงแรมที่จะเปิดทำการให้แก่โจทก์ที่ 3 โดยไม่เก็บค่าเช่า เห็นว่า สัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาตามเอกสารหมายเลข 7 ดังกล่าวเป็นสัญญาที่จำเลยที่ 1 ตกลงให้โจทก์ที่ 3 ดำเนินการเกี่ยวกับการดัดแปลงอพาร์ทเมนต์เป็นโรงแรม จัดหาบุคลากรที่เหมาะสมมาทำงานที่โรงแรมและวางแผนการตลาดให้โรงแรมมีกำไร เป็นการทำการอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จ แล้วจำเลยที่ 1 ตกลงจ่ายเงินค่าตอบแทนในผลสำเร็จของงานที่ทำเดือนละ 140,000 บาท อีกทั้งศาลแรงงานกลางรับฟังข้อเท็จจริงว่าแม้โจทก์ที่ 3 ได้เข้าทำงานทุกวันคือวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 8.30 ถึง 17.00 นาฬิกา ก็มีใช่เป็นการทำงานตามที่จำเลยที่ 1 กำหนด แต่เป็นการเข้าไปทำงานยังสถานที่ที่จำเลยที่ 1 จัดหาไว้ตามสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษา เอกสารหมายเลข 7 และไม่ปรากฏว่าโจทก์ที่ 3 ต้องอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ดังนี้ ที่ศาลแรงงานกลางวินิจฉัยว่าสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาโรงแรมตามเอกสารหมายเลข 7 ระหว่างจำเลยที่ 1 กับโจทก์ที่ 3 มีใช้สัญญาจ้างแรงงานแต่เป็นสัญญาจ้างทำของตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 587 นั้น ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา อุทธรณ์ของโจทก์ที่ 3 ฟังไม่ขึ้น คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 ว่า จำเลยที่ 1 มีสิทธินำเงินค่าจ้างที่ค้างจ่ายแก่โจทก์ที่ 1 และที่ 2 มาหักกลบลบหนี้กับเงินภาษีหัก ณ ที่จ่ายที่จำเลยที่ 1 จ่ายให้แก่กรมสรรพากรแทนโจทก์ทั้งสองหรือไม่ ศาลแรงงานกลางรับฟังข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 กรรมการผู้จัดการของจำเลยที่ 1 ได้ตกลงกันว่าจ้างโจทก์ที่ 1 และที่ 2 ด้วยวาจาให้โจทก์ที่ 1 เข้าทำงานเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2545 ตำแหน่งผู้จัดการจัดซื้อ อัตราค่าจ้างเดือนละ 25,000 บาท ให้โจทก์ที่ 2 เข้าทำงานเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2545 ตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชี อัตราค่าจ้างเดือนละ 45,000 บาท จำเลยที่ 1 จ่ายค่าจ้างให้แก่โจทก์ที่ 1 และที่ 2 เต็มจำนวนโดยไม่หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ตั้งแต่เข้าทำงานจนถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2545 ซึ่งโจทก์ที่ 1 และที่ 2 ลาออกจากงานและจำเลยที่ 1 ยังไม่ได้จ่ายค่าจ้างสำหรับเดือนสิงหาคม 2545 ให้แก่โจทก์ที่ 1 และที่ 2 เห็นว่า จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นนายจ้างผู้จ่ายค่าจ้างอันเป็นเงินได้พึงประเมินตามประมวลรัษฎากร มาตรา 40 (1) ให้แก่โจทก์ที่ 1 และที่ 2 ที่เป็นลูกจ้าง จำเลยที่ 1 จึงมีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายไว้ทุกครั้งตามจำนวนที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์ของมาตรา 50 (1) แล้วนำส่งกรมสรรพากรภายใน 7 วัน นับแต่วันที่จ่ายเงินตามมาตรา 52 หากนายจ้างมิได้หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายไว้ หรือหักไม่ครบ หรือไม่นำส่งในจำนวนที่ถูกต้อง นายจ้างต้องรับผิดชอบจ่ายเงินภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย พร้อมด้วยเบี้ยปรับและเงินเพิ่มร่วมกับลูกจ้างผู้มีเงินได้ เมื่อจำเลยที่ 1 ได้จ่ายภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายย้อนหลังตามจำนวนที่ต้องจ่ายสำหรับโจทก์ที่ 1 และที่ 2 ให้แก่กรมสรรพากรไปแล้วตามใบสรุป ภ.ง.ด.1 และใบสรุป ภ.ง.ด.3 เอกสารหมายเลข 5 ล.7 ล.8 และ ล.9 จำเลยที่ 1 ย่อมมีสิทธิไล่เบี้ยเอาเงินภาษีหัก ณ ที่จ่าย ที่จ่ายแทนโจทก์ที่ 1 และที่ 2 ไปคืนจากโจทก์ที่ 1 และที่ 2 ได้ และสามารถหักค่าจ้างของลูกจ้างเพื่อชำระ

ค่าภาษีเงินได้ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 76 (1) จำเลยที่ 1 ได้จ่ายภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายย้อนหลังที่โจทก์ที่ 1 ต้องจ่ายให้แก่กรมสรรพากรไปจำนวน 2,375 บาท ตามสำเนาหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายเอกสารหมายเลข 8 สำหรับโจทก์ที่ 2 จำนวน 15,000 บาท ตามสำเนาหนังสือรับรองการหัก ณ ที่จ่าย เอกสารหมายเลข 9 เมื่อนำภาษีหัก ณ ที่จ่ายจำนวน 2,375 บาท หักออกจากค่าจ้างที่จำเลยที่ 1 ค้างจ่ายโจทก์ที่ 1 จำนวน 25,000 บาท คงเหลือต้องจ่ายแก่โจทก์ที่ 1 จำนวน 22,625 บาท และเมื่อนำภาษีหัก ณ ที่จ่ายจำนวน 15,000 บาท หักออกจากค่าจ้างที่จำเลยที่ 1 ค้างจ่ายโจทก์ที่ 2 จำนวน 45,000 บาท คงเหลือต้องจ่ายแก่โจทก์ที่ 2 จำนวน 30,000 บาท ที่ศาลแรงงานกลางพิพากษาให้จำเลยที่ 1 จ่ายค่าจ้างค้างจ่ายให้แก่โจทก์ที่ 1 และที่ 2 เต็มจำนวนโดยไม่หักภาษี ณ ที่จ่ายที่จำเลยที่ 1 จ่ายแทนโจทก์ที่ 1 และที่ 2 ให้แก่กรมสรรพากรนั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา อุทธรณ์ของจำเลยที่ ฟังขึ้น" พิพากษาแก้เป็นว่าให้จำเลยที่ 1 จ่ายค่าจ้างค้างจ่ายแก่โจทก์ที่ 1 จำนวน 22,625 บาท ให้โจทก์ที่ 2 จำนวน 30,000 บาท นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลแรงงานกลาง

องค์คณะ

รุ่งโรจน์ รื่นเรืองวงศ์ · ขวลิศ ยอดเนร · พงษ์เทพ ศิริพงศ์ติกานนท์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1681-1683/2548>